

ÕPPEKAVA

2024

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED	4
1.1 LIIK JA STRUKTUUR	5
1.2 LASTEAIA VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA	5
2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUS	8
2.1 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE ÜLDEESMÄRK	8
2.2 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED	8
2.3 ÕPIKÄSITUS	8
3. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖS KASUTATAVAD METOODIKAD JA LÄHENEMISED	10
3.1 PROJEKTÕPE	10
3.2 DIGIPÄDEVUSED JA ROBOOTIKATEGEVUSED	11
3.3 VAIKUSEMINUTID	13
3.4 OSKUSTE ÕPE	13
3.5 TERVIST EDENDAVATE LASTEAEDADE VÕRGUSTIKKU KUULUMINE 14	
3.6 KIUSAMISEST VABAKS	14
3.7 VEPA	14
4. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE JA KORRALDUS	15
4.1 ÕPPEPERIOOD	15
4.2 LASTEAIA PÄEVAKAVA JA AASTA TEGEVUSKAVA	15
4.3 PÄEVAKAVA	15
4.4 ÕPPETEGEVUSTE PLANEERIMINE JA LÄBIVIIMINE	16
4.5 MUUSIKA- JA LIIKUMISTEGEVUSTE KAVANDAMINE JA LÄBIVIIMINE .	16
4.6 ÕPPEKÄIKUDE KORRALDUS	17
4.7 LASTEAIA ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUST KAJASTAVAD DOKUMENDID	17
4.8 HUVITEGEVUSE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED	18
5. LAPSE ARENGU HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	19
5.1 Lapse arengu jälgimine	19
5.2 Lapse arengu hindamise põhimõtted ning dokumenteerimine	19
5.3 Planeeritud lapse arenguestlus	20
6. KOOLIVALMIDUSE HINDAMINE	21
6.1 Koolivalmidus	21
6.2 Koolikohustuse edasilükkamise kord	21
6.3 Koolivalmiduskaart	21

7. ARENDUSLIKU ERIVAJADUSEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	22
8. KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED, SEALHULGAS KORRALDUS LASTEVANEMATEGA	27
9. ÕPPEKAVA MUUTMISE JA TÄIENDAMISE KORD	29

1. ÜLDSÄTTED

Lääne-Nigula Lasteaiad õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel.

Lasteaia õppekava on koostatud ja arendatud kõikide lasteaia pedagoogide osalusel ning kaasatud on sellesse protsessi lapsevanemaid.

Lasteaia õppekava läbinule annab lasteaed välja sellekohase tõendi.

Lasteaia õppekava määrab kindlaks:

- 1) lasteaia liigi ja eripära;
- 2) õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti;
- 3) õppe- ja kasvatustegevuse korralduse (päevakava koostamise põhimõtted, õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise perioodi pikkus), sealhulgas suveperioodil;
- 4) lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korralduse;
- 5) erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korralduse;
- 6) lapsevanematega koostöö põhimõtted, sealhulgas korralduse;
- 7) õppekava uuendamise ja täiendamise korra.

1.1 LIIK JA STRUKTUUR

Lääne-Nigula Lasteaiad on koolieast noorematele lastele alushariduse omandamist ja hoidu võimaldav lasteasutus.

Omandivorm: Lääne-Nigula valla hallatav asutus.

Lasteaia töökeel on eesti keel.

Lasteaia direktor moodustab koolieelse lasteasutuse seaduse alusel vastavalt vajadusele ja võimalustele sõime-, lasteaia- ja liitrühmad.

Õppe- ja kasvatustöö läbiviimise aluseks lasteaias on käesolev õppekava, mis on koostatud lähtuvalt Koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast.

1.2 LASTEAIA VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA

Lääne-Nigula Lasteaiad (edaspidi lasteaed) on 1.09.2023 tööd alustanud kuue lasteaia liitmisel moodustatud kuues majas asuv lasteaed. Lasteaia juhtkonna moodustavad: direktor, kolm õppealajuhatajat, majandusjuhataja ja juhiabi. Iga õppealajuhataja vastutusallas on kaks lasteaeda.

Lasteaed asub Lääne-Nigula vallas Lasteaia 11, Taebla alevik, Lääne-Nigula vald, 90801 ja tegutseb kuues lasteaia majas:

- 1) Kullamaa Lasteaed asukohaga Kullamaa kool/1, Kullamaa küla, Lääne-Nigula vald, 90701
- 2) Linnamäe Lasteaed asukohaga Kooli tee 10, Linnamäe, Lääne-Nigula vald, 91001
- 3) Martna Lasteaed asukohaga Martna küla, Lääne-Nigula vald, 90601
- 4) Palivere Lasteaed Piibeleht asukohaga Raba 2, Palivere, Lääne-Nigula vald, 90802
- 5) Risti Lasteaed asukohaga Tallinna mnt.6, Risti alevik, Lääne-Nigula vald, 90901
- 6) Taebla Lasteaed asukohaga Lasteaia 11, Taebla alevik, Lääne-Nigula vald, 90801

Lasteaed on teel projektõppe ja lapsest lähtuva õpetuse poole. Lasteaia õppekorraldus lähtub üldõpetuse põhimõtetest, mille tuumaks on lapsest ja tema kogemusest lähtuv õppimine. 21. sajandi kiiresti muutuv maailm tingib vajaduse olla õppe- ja kasvatusprotsessis paindlik ning loov ja suunab meid üha enam kasutama uurimuslikku projektõppe metoodikat. Meie eesmärgiks on luua aja jooksul selline õpikeskkond, kus lapsed saavad tegutseda oma

huvidest ja uudishimust ajendatuna, kasvades ja arenedes teadlikeks, positiivseteks ja avatud 21. sajandi inimesteks.

Väärtuskasvatus ja väärtusarendus on edaspidi lasteaia töös väga tähtis osa. Väärtusarendus hõlmab lastele suunatud väärtuskasvatust ning teatud väärtusi kandva õpi- ja töökeskkonna loomist. Väärtuskasvatuse võtmeisikuks on õpetaja, kes aitab laste väärtuste kujunemisele kaasa nii eeskujuga, käitumise tagasisidestamise, väärtusarutelude juhtimise kui ka organisatsioonikultuuri loomisega.

Lasteaed kasutab Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustiku töö põhimõtteid, mille eesmärk on hoida ja edendada lapse tervist ning luua lasteaia keskkond, mis toetab lasteaiapere heaolu ja tervist. See tähendab süsteemset ja järjepidevat arendustööd, mis lähtub tervist ja heaolu mõjutavate valdkondade ja tegurite hindamisel selgunud vajadustest. Lasteaed saab kavandada arengu- ja tegevuskavasse abinõud, mis aitavad edendada koostööd kogukonnaga, luua tervist toetavat psühhosotsiaalset ja füüsilist keskkonda, kujundada laste tervisekäitumist ning leida võimalusi tugiteenuste pakkumiseks lasteaia. Oluline on tervise ja heaolu väärtustamine ning seda toetav juhtimine, samuti töötajate pädevus tervise edendamisel, ennetustöös ning laste tervist toetavate mõjusate tegevuste elluviimine lasteaia. Ka tervislik toit on lasteaia elu väga oluline osa.

Lasteaia osad rühmad on liitunud projektiga “Kiusamisest vaba lasteaed”, mis on suunatud lapse sotsiaalsete käitumismudelite kujundamisele. Samuti on osades rühmades kasutusel sotsiaalsete oskuste toetamise programm “Samm-sammult”. Üks rühm kasutab juba kolmandat aastat VEPA meetodikat, mis toetab laste eneseregulatsiooni- ja sotsiaalemotsionaalsete oskuste arengut, vaimset tervist ning ennetab laste riskikäitumist.

Väga olulisel kohal on ka lapse seos ja kogemused teda ümbritseva keskkonnaga – peame oluliseks viibida palju värskes õhus ja viia läbi tegevusi ka väljaspool rühmaruumi. Lisaks väärtustame loodushoidu, taaskasutust ning rahvatraditsioone.

Töötajate professionaalses arengus peame oluliseks õppimist ja arenemist läbi kogemuste vahetamise. Oleme avatud jagama oma kogemusi ja teadmisi kolleegidega omavahel ning ka praktikantide ja kolleegidega teistest lasteaedadest.

Lasteaed peab tähtsaks digiharidust, mille eesmärk on tõsta laste digioskusi, huvi ja oskusi kasutada erinevaid infotehnoloogilisi vahendeid ja tunda rõõmu innovaatsilisest õppimisest.

Laste kaasamiseks lasteaia olulistesse küsimustesse on loodud igas majas lastenõukogu, kus lapsed saavad oma ideid jagada ning teha ettepanekuid lasteaia toimuva suhtes.

Lasteaias töötab 20 rühma (sõime-, liit- ja aiarühmad).

VISIOON: iseseisvust toetav lapsest lähtuv haridustee algus.

MISSIOON: Lääne-Nigula Lasteaiad on uuendustele avatud ja lapsest lähtuv, turvalise, sõbraliku ja mängulise õpikeskkonnaga lasteaed, mille lapsed, töötajad ja lapsevanemad austavad ja arvestavad üksteise eripärade, traditsioonide ja väärtustega.

VÄÄRTUSED: Tervis, iseseisvus, koostöö, loomingulisus

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUS

2.1 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE ÜLDEESMÄRK

Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteaia koostöös.

Üldesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt, ümbritseva keskkonna mõistmine, eetiline käitumine ning algatusvõime, esmased tööharjumused, kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest ning arenevad mängu, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

2.2 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED

- 1) lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine;
- 2) lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine;
- 3) lapse loovuse toetamine;
- 4) mängu kaudu õppimine;
- 5) humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine;
- 6) lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine;
- 7) lapsele turvatunde, eduelamuste tagamine;
- 8) üldõpetusliku tööviisi rakendamine;
- 9) kodu ja lasteasutuse koostöö;
- 10) eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.

2.3 ÕPIKÄSITUS

1) Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms ning nende vahelistes seostes. Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms kaudu. Tähtsal kohal on mäng.

2) Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse laste eripära: võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, terviseseisundit jms. Pedagoogid on laste arengu suunajad ning arengut toetava keskkonna loojad.

3) Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest. Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.

4) Õppe- ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust:

- kavandada oma tegevust, teha valikuid;
- seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
- kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes;
- arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle;
- hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
- tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

3. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖS KASUTATAVAD METOODIKAD JA LÄHENEMISED

3.1 PROJEKTÕPE

Projektõppe läbiviimine on üks viis, millega saab ellu viia lapsest lähtuva kasvatusel põhimõtteid ning see lähtub nüüdisaegsest õpikäsitusest.

Projektõpet iseloomustab:

- **Lähtumine lapse huvist** – selleks, et lapsed osaleksid õppetegevustes võimalikult motiveeritult ja kaasahaaratult, lähtutakse uurimisobjektide ja tegevuste valikul laste huvist.
- **Laps on tegevuses aktiivne** – lapsed omandavad teadmisi uurimise, küsimustele vastuste otsimise, eksperimenteerimise ja vastamise abil. Lapsed on suunatud oma tegevust analüüsima, järeldusi tegema ja uusi sihte seadma.
- **Õpetajal on toetav, suunav ja organiseeriv roll** – õpetaja on õppetegevuste toetaja ja suunaja. Õpetaja selgitab välja laste eelnevad teadmised ja oskused ning lähtub nendest õpikogemuste organiseerimisel.
- **Autentne õpikeskkond** – avastamiseks, uurimiseks ja teemaga tutvumiseks kasutatakse võimalikult palju ehedaid materjale ja keskkondi- käiakse õppekäikudel, kaasatakse asjatundjaid.
- **Koostöine õppimine** – õpetaja aitab moodustada väiksemaid grupe lähtudes laste arengutasemest ja huvidest ning loob võimalused uurimiseks, loomiseks, eksperimenteerimiseks ja koostöiseks probleemide lahendamiseks.
- **Õppimise dokumenteerimine** – projekti käigus kogutakse tõendeid laste õppimisest: fotod, ülestäheldused, uurimistulemused, meisterdused jms. Dokumenteerimisainestikku võivad aidata koguda nii meeskonna liikmed kui ka lapsed ja lapsevanemad.
- **Koostöö lastevanematega ja kogukonnaga** – lapsevanemad ja kogukonna liikmed saavad aidata materjalide leidmisel, oskuste ja kogemuste jagamisel. Vanemad saavad kodus arendada sisulisi, projektiga seotud vestlusi.
- **Demokraatlik lähenemine** – õpetaja ja õppijate koostöö, üksteise huvidega arvestamine, kokkulepete sõlmimine nõuab demokraatlikku keskkonna kujundamist, kus olulisel kohal on üksteisest lugupidamine ning üksteisega arvestav käitumine.

- **Õppimisprotsessi suunab arutelu ja refleksioon** – tagasivaatavates vestlustes toetatakse dokumenteeritud ainekule, luuakse seoseid ja tehakse järeldusi. Arutelud aitavad saadud kogemusi kinnistada ja uusi sihte seada.

3.2 DIGIPÄDEVUSED JA ROBOOTIKATEGEVUSED

Eesmärgid õppekasvatustöös:

1. Äratada huvi robootika vastu.
2. Seadmed toetavad õppe- ja kasvatustöö protsessi interaktiivsust.
3. Innovaatilisus – õpime, avastame ja katsetame.
4. Julgustada lapsi seadmeid kokku panema - äratada uudishimu.
5. Areneb meeskonnatöö - koos luua lihtsaid, elu jälgendavaid mudeleid ja süsteeme.
6. Robootika vahendite kasutamine lõimub õppekasvatustöö kõigis ainevaldkondades.
7. Rühmaõpetaja õpib ja oskab seadmeid kasutada ning seostada õppekasvatustegevuste eesmärkidega.
8. Õpitakse ise ja õpetatakse teisi.

Kaasaegses õppes kasutame digitehnoloogiat otstarbekalt ja mõistlikult - see on õppekava täiendav valdkond. Oluline on tagada digiseadmete/haridusrobotite kasutamise valmisolek õppetegevustes.

Eesmärgid läbi ainevaldkondade:

Mina ja keskkond: laps oskab kasutada/valmistada erinevaid ehitisi ja neid kirjeldada (erinevused, sarnasused jne), oskus töötada meeskonnaliikmena- teiste arvamusega arvestamine ja enda selgeks tegemine, liikluses orienteerumine, erinevad aastaajad, tehis- ja looduskeskkonna teadmiste mitmekesistamine, ühised ettevõtmised lapsevanematega.

Keel ja kõne: uue sõnavara omandamine- kirjeldamine (programmeerimiskeele omandamine), jutustamine ja lugude loomine, lavastamine, teiste juhendamine ja seadmete kasutamise õpetamine.

Matemaatika: sorteerimine, arvutamine, programmeerimine, juhiste järgi seadmete kokku panemine, erinevate teekondade mõõtmine, seadmete kiiruse ja kauguste mõõtmine, navigeerimine mängualusel ja ruumis või seadmele ehitatud alal.

Käelised tegevused: roboti juhtnuppude tundmine, kaunistuste meisterdamine, teekondade ja mängualuste joonistamine või meisterdamine, meisterduste elluäratamine.

Muusika: emotsioonide väljendamine, heliefektide programmeerimine, helide mängimine ja helile reageerimine, ühised muusikalised ja/või liikumisüritused laste ja lapsevanematega.

Tulemus läbi ainevaldkondade:

- lapsed saavad põnevaid teadmisi ja praktilisi kogemusi robotikast;
- tutvumine reaalteadustega lapsi huvitavas formaadis;
- lapsed jõuavad vastusteni ise;
- areneb koostööoskus ja meeskonnavaim, lõbus vaheldus, haaravad teemad, kaasaegsus;
- arenevad rühmaõpetaja digipädevused ja oskus teadmisi valdkonnapõhiselt kasutada.

Üldoskused: enesekindluse ja positiivse enesehinnangu arendamine (kui laps saab seadme kokku, ülesandega hakkama), omavaheline suhtlemine kaaslastega, mälu arendamine, reeglitest arusaamine ja kinnipidamine, püsivuse arendamine.

Seadmete kasutamine nii individuaalselt kui ka meeskonnas.

Robotika vahendite kasutamine:

- tegevused ja laste juhendamine vabamängus- vastavalt rühma plaanidele;
- ettevõtmised lapsevanematega: rühmaõhtud, teemapäevad, peod- vastavalt ürituste plaanile;
- tegevused lõimitud õppekavasse vastavalt rühmaõpetaja äranägemisele- kas osaline tegevus või põhitegevus nädala-kuu jooksul;

Väljundid rühmaõpetajale: Koolitused, osalemine konverentsidel, õpirände projektides, õpi- ja töötubades, nutinädala korraldamine

Rühmaõpetaja meelespea:

- arvesta, et tegevuse planeerimine ja lastega tegevuse läbiviimine võib võtta rohkem aega, kui sa alguses arvad;
- tutvu õpitava toote tarkvaraga (katseta erinevaid valmisjuhendeid, et eesmärgist aru saada);
- planeeri (vajadusel) robotikategevused nädalaplaanis mitmele päevale;
- otsusta, kui suurt gruppi oled võimeline korraga juhendama (mõõdukas on 3–4 last ühes grupis);
- tutvusta tegevust ka õpetaja abile/assistendile, et ta saaks sind vajadusel aidata;
- tutvusta lastele enne tegevuse algust, mida ja kuidas tegema hakkate;
- tegevus vii läbi ainult ühe grupiga korraga, siis jõuad kõige paremini lapsi juhendada ja neile toeks olla;
- ole valmis gruppi juhendama, kuid ära tee midagi laste eest ära!

3.3 VAIKUSEMINUTID

Vaikuseminutite harjutused kujutavad endast lihtsaid tähelepanu ja meelerahu harjutusi, mis aitavad lapsel paremini märgata enda sees ja ümber toimuvat. Harjutusi on võimalik kohandada nii, et need sobiksid igas vanuses lapsele. Vaikuseminutite harjutuste tegemine aitab lapsel õppida oskust end lõdvestada, toime tulla pingeliste olukordadega ning samuti on neil positiivne mõju tema keskendumisvõimele.

3.4 OSKUSTE ÕPE

Oskuste õpe on lastele mõeldud probleemide lahendamise meetod. Selle aluseks on põhimõte, et lastel ei ole probleeme – on vaid oskused, mida nad pole veel ära õppinud. Oskuste õppe raames järgitakse kindlaid ja kergesti mõistetavaid samme, mida koos lastega läbitakse, et uus oskus ära õppida. Lapsed on ise oskuste õppe protsessi aktiivselt kaasatud ning uue oskuse õppimine on tehtud nende jaoks lõbusaks ja meeldivaks.

3.5 TERVIST EDENDAVATE LASTEAEDADE VÕRGUSTIKKU KUULUMINE

Lääne-Nigula Lasteaias eesmärk on hoida ja tugevdada lapse tervist ning soodustada tema tervislikku arengut.

Peamised tegutsemispõhimõtted:

- tervislike toitumisharjumuste kujundamine;
- igakülgse kehalise tegevuse soodustamine;
- turvalise, tervisliku ja lapse arengut stimuleeriva keskkonna loomine (füüsiline ja psühhosotsiaalne keskkond);
- isikliku hügieeni edendamine;
- hambahaiguste ennetamine;
- vigastuste ennetamine;
- vaimse tervise edendamine ja probleemide varajane märkamine;
- arengu- ja käitumishäirete varajane märkamine ja sekkumine.

3.6 KIUSAMISEST VABAKS

Programmi eesmärk on luua kiusamist ennetav käitumiskultuur, kus üksteisesse suhtutakse sallivalt, hoolivalt ning austavalt ja kus lapsed sekkuvad ja kaitsevad kiusamise eest kaaslast, kes seda ise teha ei suuda. Programm tugineb neljale põhiväärtusele: sallivus, austus, hoolivus ja julgus. Täpsemat infot saab lugeda [Kiusamiseks vabaks kodulehelt](#).

3.7 VEPA

VEPA Käitumisoskuste Mängu meetodika ühendab mitmeid tõendus põhiseid töövõtteid ja elemente, mille eesmärk on arendada laste võimet kontrollida oma reaktsioone ja analüüsida oma käitumist. VEPA on oma loomult mänguline ja lihtne, mistõttu sobib eriti hästi algklasside õpilastele. Meetodikal on rikkalik ja selge sõnavara ning atraktiivne visuaalne kuvand. Õpilased võtavad selle kiiresti omaks. Meetodika tugevdab laste identiteeti ja kogukonnatunnet. VEPA võtteid saab jaotada kahte kategooriasse: VEPA elemendid ja VEPA mäng. Täpsemalt saab lugeda [VEPA kodulehelt](#).

4. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE JA KORRALDUS

4.1 ÕPPEPERIOOD

Lääne-Nigula Lasteaias korraldatakse õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta lasteaias algab 1. septembrist ja kestab 31. augustini ning koosneb järgmistest perioodidest:

- 1. september – 31. mai: aktiivne õppe- ja kasvatustöö periood. Õppe- ja kasvatustöö toimub lasteaias õppekava alusel, läbi mängu lõimitud sihipäraste tegevuste kaudu.
- 1. juuni – 31. august: varem õpitu kinnistamise periood, peaaegu on mängulisel õuetegevusel ja õpitu kordamisel.

4.2 LASTEAIA PÄEVAKAVA JA AASTA TEGEVUSKAVA

Direktor kinnitab õppeaasta alguses lasteaias päevakava ja aasta tegevuskava, lähtudes koolieelse lasteasutuse tegevust reguleerivatest seadusaktidest ning lasteaias töökorralduse eripärast.

4.3 PÄEVAKAVA

7.00 avame lasteaias, mängud toas ja õues

8.30 hommikusöök (8.45 Kullamaa Lasteaias)

9.00 – 12.00 õppetegevused, mängud toas ja õues

12.00 – 13.00 lõunasöök

13.00 – 15.00 puhkeaeg, vaiksed mängud

15.30 õhtuode

16.00 mängud toas ja õues, õppetegevused

18.00 sulgeme lasteaias (18.30 sulgeme Risti ja Kullamaa Lasteaias)

VALVERÜHMAD

Linnamäe Lasteaed 7.00 – 7.30 ja 17.30 – 18.00 Kiilikesed

Kullamaa Lasteaed 7.00 – 8.00 ja 17.30 – 18.30 Mürakarud

Taebbla Lasteaed 7.00 – 7.30 ja 17.30 – 18.00 Tõruke

Palivere Lasteaed 7.00 – 7.30 ja 17.30 – 18.00 Sipilgad

Risti Lasteaed 7.00 – 7.30 ja 17.30 – 18.30 Kallid

Martna Lasteaed 7.00 – 7.30 Hiiretips ja 17.30 – 18.00 Hiiretups

4.4 ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuste PLANEERIMINE JA LÄBIVIIMINE

- 1) Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütm, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.
- 2) Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel arvestab pedagoog lapse arengutaset, vanust ning lapse huve. Lapse kasvades ja arenedes lähtutakse õppesisu valikul üldjuhul põhimõttest – lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.
- 3) Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel esitatakse kuueesmärgid, temaatika. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab pedagoogil teha vajadusel muudatusi.
- 4) Rühma õppe- ja kasvatustegevus viiakse läbi esteetilises ja turvalises ning üksi ja ühistegevusi võimaldavas keskkonnas. Õppe- ja kasvatustegevus seotakse eelkõige kodukoha inimeste, looduse ja asutustega. Õpitavaga (objektid, nähtused) tutvutakse loomulikus keskkonnas.
- 5) Tegevuskoha valikul arvestatakse nii üldisi kui ka valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmäärke, eri valdkondade sisude ja tegevuste lõimimist, tegevusteks vajalikke vahendeid ning pedagoogide ja personali kaasamist.

4.5 MUUSIKA- JA LIIKUMISTEgevuste KAVANDAMINE JA LÄBIVIIMINE

Muusika- ja liikumisõpetaja koostavad iga õppeaasta alguseks õppealajuhataja poolt määratud ajaks valdkonna aasta tegevuskava. Tegevuskava kooskõlastab õppealajuhataja. Muusika- ja liikumise tegevuskavad on ajas muutuvad dokumendid. Õpetajal on õigus tegevuskavas püstitatud eesmäärke kuude lõikes vahetada. Muudatused kajastatakse eliis.eu keskkonnas.

Muusika- ja liikumisõpetuse tegevuskavad koosnevad järgnevatest peatükkidest:

- õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted;
- liikumis- või muusikategevuste õppetegevuse korraldus, sh lapse arengu analüüsimise korraldus.

Liikumisõpetaja viib liikumistegevusi läbi vanusegrupiti lasteaia õuealal ja saalis. Lähtuvalt ilmastikust teostatakse liikumisõpetuse tegevusi võimalikult palju õues. Muusikaõpetaja viib muusikategevusi läbi vanusegrupiti lasteaia saalis ja/ või rühmaruumis.

Muusika- ja liikumistegevused lõimitakse lasteaia aasta teema ja rühmade projekti- või kuuplaani teemadega ning tegevuste eesmärgid lisatakse rühma projekti- või kuuplaani.

4.6 ÕPPEKÄIKUDE KORRALDUS

Õpitavaga tutvumiseks võimalikult loomulikus keskkonnas korraldatakse õppekäike ja matku järgides järgmisi põhimõtteid:

- õppekäigul/ matkal saadavad lapsed vähemalt kaks, kuid enamasti kolm rühma/ lasteaia töötajat. Olenevalt õppekäigu sihtpunktist ja turvariskidest kaasatakse lastega tegelema rohkem täiskasvanuid.
- kõik õppekäigul/ matkal osalejad kannavad helkurvesti ja täidavad muid looduses või tänaval kehtivaid käitumise reegleid.
- õppekäigu/ matka organiseerija ja seal osalevad töötajad teevad kõik endast oleneva, et tagada ohutusnõuete täitmine.
- õppekäigul/ matkal kaasas viibivad lapsevanemad vastutavad oma lapse eest ise.

4.7 LASTEAIA ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUST KAJASTAVAD DOKUMENDID

Rühmaõpetajate poolt täidetav dokumentatsioon:

- rühma õppeaasta tegevuskava;
- rühma õppe- ja kasvatustegevuse päevik ELIIS keskkonnas;
- lastevanemate koosolekute/ümarlaudade protokollid;
- laste arengumapid (täidetakse õppeaasta jooksul);
- lapse arengu jälgimise tabelid (1x õppeaastas);

- lapse mängu vaatlus ja analüüs;
- individuaalne arenduskava (vajadusel);
- laste rahulolu küsitlus (1x õppeaastas);
- koolivalmiduskaardid täidetakse digitaalselt (kevadel);
- rühma õppe- ja kasvatustegevuse analüüs (kevadel).

Üldine õppe- ja kasvatustegevuse dokumentatsioon

- lasteaia tegevuskaval, sealhulgas ürituste plaan;
- rühmade tegevuskavad;
- muusika- ja liikumisõpetuse tegevuskavad;
- tugispetsialistide tööplaanid;
- õppe- ja kasvatustegevuse analüüsid;
- laste arengumapid;
- õppe- ja kasvatustegevuse päevikud ja plaanid ELIIS keskkonnas;
- koolivalmiduskaart;
- rahuloluküsitlus

4.8 HUVITEGEVUSE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED

- Huvitegevuses osalemiseks lapse päevakava lasteaias ei muudeta.
- Huvitegevust viiakse läbi lasteaia saalis ja õuealal. Huviringide eest tasub lapsevanem eraldi esitatud arve alusel otse huviringi läbiviivale ettevõttele.
- Huviringi juhendaja vastutab, et ringitegevuse lõppemisel on ruum korrastatud, vahendid oma kohtadele asetatud ja valgustus kustutatud. Samuti vastutab ta selle eest, et lasteaia välisuks jääb lahkudes suletuks.
- Huviringi juhendaja teavitab ise lapsevanemat, rühma õpetajat ja õppealajuhatajat, kui huvitegevus jääb mingil põhjusel ära (nt juhendaja haigestub). Koostöös õppealajuhatajaga leitakse tegevuse asenduseks sobiv aeg ning ka sellest teavitab ringijuhendaja ise nii lapsevanemaid kui õpetajaid.
- Huviringi juhendaja võtab lapsed rühmast ning toob ka ise rühma tagasi.

5. LAPSE ARENGU HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

5.1 Lapse arengu jälgimine

Lapse arengu jälgimise põhiliseks ülesandeks on koguda infot lapse kohta, et selle põhjal korraldada lapse individuaalsusel ja huvidel põhinevat lapse igakülgset tulemuslikku arengut soodustav õppe- ja kasvatustegevus.

Lapse arengu hindamisel lähtutakse tema individuaalsest arengust ja [riikliku õppekava seitsme valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ja sisust](#).

Lapse arengut hinnatakse vaatluse, vestluse, intervjuu, mängu, mitmesuguste meetodiliste materjalide, testide ja tema tööde põhjal.

5.2 Lapse arengu hindamise põhimõtted ning dokumenteerimine

Lapse arengu ja õppimise hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Kogu õppe- ja kasvatusprotsessi kestel jälgitakse lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut:

- Kehalise arengu hindamisel vaadeldakse keha valitsemisoskust, üld- ja peenmotoorikat, kehalist aktiivsust ning kehalise võimekuse arengudünaamikat.
- Vaimse arengu hindamisel vaadeldakse lapse psüühiliste protsesside (tajude, kujutluste, mälu, mõtlemise), tunnetustegevuste ja õpioskuste arengut ning eeldatavat arengutulemuste saavutamist.
- Sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste ning emotsionaalse arengu hindamisel vaadeldakse lapse tegutsemist ja suhtlemist teiste laste ja täiskasvanutega, lapse tegevuste, eelkõige mänguoskuse arengut, iseseisvust, üldtunnustatud normidele vastavat käitumist, õpi- ja toimetulekuoskusi, emotsioonide, taju kontrolli ja väljendamise oskust.

Lapse arengu ja õppimise jälgimine on mitmekülgne. Laste arengu jälgimiseks võib kasutada rühma õpetaja **erinevaid meetodeid**:

- laste tegevuste vaatlus ja tegevuse lühikirjeldused (5-minuti vaatlus)
- vestlused, intervjuud
- laste ankeedid
- näidis lapse kirjutamisoskusest
- testid/ mängud (näiteks arengu jälgimise mäng “Mina oskan juba” (2023))

Põhiliseks laste arengu jälgimise meetodiks on vaatlus. Õpetaja vaatleb last

igapäevatoimingutes, vabamängus ja pedagoogi suunatud tegevustes. Vaatluse tulemused fikseeritakse Eliis-keskkonnas.

Vaatluste käigus kogutakse andmeid lapse:

- kodukultuuri (toitumisharjumused, kodune keel, kombed, kuidas pere lapsega suhtleb),
- vanuse,
- lapse kehalise, vaimse ja sotsiaalse arengutaseme,
- lapse isikupära, emotsioonide ja temperamendi,
- sooliste erinevuste,
- lapse õppimisstiili,
- lapse huvide,
- lapse rahulolu kohta lasteaia ja rühmaga,
- lapse tervise,
- lapse enesehinnangu kohta.

Rühmaõpetaja tutvustab lapsevanemale lapse arengu hindamise metoodikat ja hindamise korda.

Iga lapse kohta koostatakse rühmas lapse arengumapp (Lisa 3), kuhu kogutakse kavakindlalt materjali (tööde, joonistuste näidiseid, pilte, lapsesuu jm), mis iseloomustab lapse arengut. Arengumappi kogutakse materjali kogu lapse lasteaia viibimise perioodi jooksul. Arengumappi koguvad infot rühma pedagoogid ja lapsed.

Lapse arengu hindamiseks täidab rühma personal koostöös liikumis- ja muusikaõpetajaga iga lapse kohta lapse arengu hindamistabeli üks korda aastas.

Eripedagoog ja logopeed teevad rühmavaatlusi iga õppeaasta alguses.

Lapse ja tema pere kohta kogutud info on konfidentsiaalne.

5.3 Planeeritud lapse arenguestlus

Infot lapse arengu kohta jagab rühma õpetaja lapsevanemale igapäevase vestluse ja planeeritud arenguestluse käigus.

Lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks viib pedagoog vähemalt korra õppeaastas lapsevanemaga läbi **arenguestluse**, mis annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest ning selgitab lapsevanema ootused ja seisukohad lapse arengu suhtes.

Ühiselt vastu võetud otsused kinnitatakse mõlemapoolselt allkirjaga.

Juhul, kui lapsevanem ei soovi arenguveestlusel osaleda, teeb õpetaja lapse arenguvaatluslehel arenguveestluse tulemuste reale sellekohase märke ja lapsevanem allkirjastab selle. Lähtuvalt isikuandmete kaitse seadusest on lapse arengu hindamise dokumendid piiratud juurdepääsuga. Infot lapse arengu hindamise tulemuste kohta võib edastada lasteaiaga mitteseotud isikutele vaid lasteaiadirektor, lapsevanema kirjalikul nõusolekul.

6. KOOLIVALMIDUSE HINDAMINE

6.1 Koolivalmidus

Koolivalmidus on lapse valmisolek õpitegevuse alustamiseks, mis väljendub lapse soovis õppida, omandada uusi teadmisi, jälgida ja täita täiskasvanute selgitusi ja korraldusi. Koolivalmiduse kujunemist jälgitakse pedagoogide, eripedagoogi ja logopeedi poolt lapse arengu analüüsimise käigus kogu koolieelse perioodi vältel. Koolivalmiduse hindamine toimub lapse arengu analüüsimise põhjal.

Koolivalmiduse hindamiseks viiakse läbi:

- Vaatlused (kogu aasta jooksul);
- Lapse arengu hindamine (sügisel ja kevadel)

6.2 Koolikohustuse edasilükkamise kord

Koolipikenduse küsimustes nõustatakse lapsevanemat ja koolipikendust saavatele lastele töötatakse välja individuaalne arenduskava ja tagatakse lasteaiakoht võimalusel sobivas vanuserühmas. Vajadusel kaasatakse logopeedi ja eripedagoogide abi.

Koolikohustuse täitmise edasilükkamise taotlus rahuldatakse vaid juhul, kui selles ajavahemikus tagatakse lapsevanema poolt lapse arenguks ja taastusraviks vajalik keskkond ning võimalus jätkata alushariduse omandamist kuni kooliminekuni.

6.3 Koolivalmiduskaart

Lasteasutuse õppekava läbinule annab lasteasutus välja koolivalmiduskaardi (Lisa 1), milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused.

Koolivalmiduskaardis on kirjeldatud, lähtudes koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast, lapse arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed.

Lapse koolivalmiduskaart täidetakse iga kooli mineva lapse kohta ning sellega

tagatakse lapse sujuv üleminek lasteaiast kooli.

Koolivalmiduskaardi koostamise põhimõtted:

- Koolivalmiduskaardi sisu arutatakse läbi eelnevalt koos lapsevanematega ning täidetakse hiljemalt 1. maiks.
- Koolivalmiduskaardi põhjal toimub lapsevanemale tagasiside andmine (vestlus) lapse arengu ja koolivalmiduse kohta.
- Koolivalmiduskaart võimaldab jätkata koolis lapse arengu jälgimist, õpetuse individualiseerimist ja diferentseerimist ning vajadusel tugiteenuste osutamist.
- Koolivalmiduskaardi koostavad rühmaõpetaja, liikumis- ja muusikaõpetaja(d), õppealajuhataja ja vajadusel eripedagoog/ logopeed.
- Koolivalmiduskaardi allkirjastavad selle koostamisel osalenud isikud, vanem (eestkostja) ja lasteasutuse direktor või selleks volitatud isik.
- Lapsevanemale edastatakse soovi korral lapse koolivalmiduskaart ka paber kandjal.

7. ARENDUSLIKU ERIVAJADUSEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Erivajadusega on laps, kelle võimetest, tervises seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas või rühma tegevuskavas. Erivajadusega lapse, sealhulgas andeka lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, mida koordineerib õppealajuhataja.

Õigeaegse ja varajase sekkumisega ennetatakse lapsel käitumis- ja suhtlemisraskusi. Mida varem lapse erivajadusi märgatakse, kirjeldatakse ja arendustööd alustatakse, seda paremad on lapse võimalused toime tulla igapäevaelus ja koolis õppimisel.

Tööpõhimõtteks on arendada eelkõige seda, milleks lapsel on eeldusi, tema tugevaid külgi, et seeläbi saavutada maksimaalne areng ja eduelamus.

Tugiteenuseid osutavad Lääne-Nigula valla tugiteenuste keskuse tugispetsialistid. Tugispetsialistide ülesandeks on osaleda lapse arendustegevuses vastavalt kehtivale töölepingule ning teha koostööd lasteaias õpetajate, AEVko, direktori ning lapsevanematega.

AEV koordinaator on õppealajuhataja. Arenduslike erivajadustega laste koordinaatori ülesandeks on AEV lapse õppe ja arengu toetamiseks vajaliku abi ja koostöö korraldamine lasteaias ja lasteaiaväliselt. AEV koordinaator suunab koostööd tugispetsialistide, laste ja õpetajate vahel ning nõustab lapsevanemaid.

AEV koordinaatori ülesanded:

- Tutvub lapsega, teeb oma tähelepanekud rühma töökorraldusest jne.
- Nõustab rühma meeskonda pakkudes erinevaid lahendusi.
- Organiseerib õpetajatele vestlusringe, koosolekuid ja koolitusi, toetamaks õpetajate toimetulekut. Koordineerib lapsega tegelevate spetsialistide koostööd ning vahendab infot (lisaks ka juhtkonnale, vanema nõusolekul koolile, teisele lasteaiale jne) jne.
- Kaardistab AEV-lapsed.
- Teeb koostööd tugispetsialistidega: logopeedi ja eripedagoogiga, osaleb IAK koostamisel.
- Aitab rakendada soovitusi, IAK-d ning suunab tugiisikute tööd.
- Konsulteerib vajadusel Lääne-Nigula valla tugiteenuste keskuse ning Rajaleidja keskuse spetsialistidega.
- Suunab lapsevanema erialaspetsialistide konsultatsioonile ja koolivälise nõustamis meeskonna vastuvõtule.
- Meeskonnatöö.
- Tagab sobivate õppematerjalide ja abivahendite olemasolu.

AEV-laps suunatakse sobitusrühma pedagoogilis-psühholoogiliste ja/või meditsiiniliste uuringute põhjal nõustamiskomisjoni kaudu.

Rühmaõpetaja ülesanded:

- Jälgida ja analüüsida laste arengut.
- Kohandada tegevusi ja keskkonda vastavalt lapse erivajadusele.
- Kaasata tegevustes lapse toetamiseks rühma meeskonda, liikumis- ja muusikaõpetajat ja vajadusel tugiisikut.
- Konsulteerida vajadusel AEVko või tugispetsialistidega seoses esilekerkinud probleemidega.
- Suhtuda erivajadusega lapsesse mõistvalt, vältida negatiivseid hoiakuid.
- Osaleda vestlusringides ja laste arengu ümarlaudades.

Direktori ülesanded:

- Osaleda aruteludes, vestlusingides.
- Võimaldada koolitusi.
- Vajadusel muuta töökorraldust; taotleda tugiisiku ametikohta ja teha muud ümberkorraldused lähtuvalt seadusandlusest.
- Vajadusel taotleda rühma liigi muutmist eri-/sobitusrühmaks ja vähendada laste arvu rühmas.
- Leida võimalusi vajaliku materiaalse baasi jaoks.

Lapsevanema ülesanded:

- Jagada oma kogemusi lapse tegutsemise, käitumise ja suhtlemise iseärasustest kodus.
- Teavitada lasteasutuse töötajad (rühma õpetajaid, AEV koordinaatorit, direktorit) lapse erivajadusest.
- Teha lasteasutuse töötajatega koostööd lapse arengu toetamiseks.
- Vajadusel pöörduda Lääne-Nigula valla tugiteenuste, Rajaleidja keskuse spetsialistide või lastekaitse spetsialisti poole.

Arenduslike erivajadustega laste abistamise ja arendamise töökorralduslikud tasandid.

1) Laste erivajaduste märkamine õppeaasta jooksul või lapse lasteaeda saabumisel. Lapse arengu hindamine ja vaatlused, analüüs lähima arengutsooni leidmiseks (koostöös rühmameeskond, muusika- ja liikumisõpetaja ning tugispetsialistid).

2) Eakohasest arengust erineva lapse keskkonna kohandamine (väiksem grupp, individualiseerimine, õppimise koha valik, õppevahendite ja materjalide keerukuse ning mahu muutmine, sobivama õppemeetodi valik, õppimise kestvus/aeg, abistamise ulatus, motiveerimine, ülemineku sujuvus, tugispetsialistide teenus jne).

3) Individuaalse arenduskava (IAK) koostamise vajadus on kui:

- keskkonna kohandamisest ei ole olnud piisavalt abi;
- rühma õppekava pole mitmes osas lapsele jõukohane;
- koolikohustus on edasi lükatud;
- lapsel on tugiisik ja temaga tegelevad tugispetsialistid;

4) Arenguvestlus lapsevanematega ja ülevaate andmine lapse arengu hindamise tulemustest. Vajadusel lapse suunamine erialaspetsialistide konsultatsioonile minekuks (Rajaleidja). Kokkulepe individuaalse arenduskava (IAK) koostamiseks.

Individuaalne arenduskava (IAK) on kirjalik dokument (Lisa 2), mis määrab kindlaks lapse arengulisi erivajadusi arvestava õppe individuaalsed eesmärgid ja eriabi teenused, mis on vajalikud õppe-eesmärkide saavutamiseks. IAK rakendamisel peavad osalema kolm osapoolt: laps, IAK meeskond (rühma õpetajad, muusika- ja liikumisõpetaja, tugispetsialistid, õppealajuhataja) ja lapsevanemad. IAK on töövahend õpetajatele, tugispetsialistidele ja lapsevanematele.

IAK koostatakse arenguvaldkondade kaupa:

- 1) Motoorika;
- 2) Eneseteenindus;
- 3) Sotsiaalsed oskused ja mäng;
- 4) Kõne ja suhtlemine;
- 5) Kognitiivsed oskused.

IAK koostatakse lapsele neis valdkondades, milles tema arengutase erineb eeldatavast eakohasest arengust ning selle koostamisel osalevad kõik lapsega tegelevad erialaspetsialistid: rühmaõpetajad, liikumis- ja muusikaõpetaja, tugispetsialistid, õppealajuhataja ja lapsevanemad.

Eesmärkide seadmisel tuleb lähtuda kõrgema tasandi õppekavadest ja lapse arengutasemest (lähimast arengutsoonist). Esmaselt püstitada arendustöö üldeesmärk, millistes valdkondades laps arendamist vajab ja eraldi valdkondade eesmärgid, milliseid oskusi on vaja lapsel arendada.

IAK koostatakse kindlaks ajavahemikuks, aga mitte pikemalt kui üheks õppeaastaks. Valmis IAK allkirjastatakse kõigi osapoolte poolt.

Individuaalse arenduskava rakendamise neli etappi on:

1) Lapse arengutaseme esialgne analüüsimine, arengukirjelduse (iseloomustuse) koostamine. Arenguvestlus lapsevanematega ja kokkulepete tegemine. Konsulteerimine vajadusel erispetsialistidega (Rajaleidja keskus, psühholoog, perearst, eriarstid).

2) Lühi- ja pikaajaliste eesmärkide püstitamine lapse arendamiseks. Individuaalse arenduskava koostamine konkreetseks perioodiks.

3) Õpetamine ja arendamine ning oluliste muutuste fikseerimine lapse arengumapis. Koostöö lapsevanemaga.

4) Hinnangu andmine lapse saavutustele ja sellele vastavalt individuaalse arenduskava korrigeerimine. Tagasiside lapsevanemale.

Hinnangu andmise aluseks on individuaalse arenduskava tulemuste analüüs. Sõltuvalt sellest, kas eesmärkides püstitatu on omandatud täielikult, pole omandatud või on omandatud osaliselt, loetakse arenduskava täidetuks või osaliselt täidetuks.

Kui täitmata on jäänud olulisi eesmärke või mitmed eesmärgid on osaliselt täidetud, siis tuleb antud IAK-d analüüsida, muuta, täiendada ja edasi arendada. Kui eesmärkide realiseerimise tulemused on positiivsed, loetakse IAK täidetuks.

LOGOPEEDILINE ARENDUSTÖÖ

Eesmärgid:

- Kõnepuute ennetamine, varajane märkamine ja vajaduse korral harjutusravi
- Kõnepuude korrigeerimine
- Häälikuseade
- Peenmotoorika arendamine
- Taju, mälu ja tähelepanu treening
- Eeltöö lugema ja kirjutama õppimiseks

Lasteaia logopeed täidab ja peab alljärgnevat dokumentatsiooni:

- Kõneravi tundide ajakava (tunniplaan)
- Kajastab igapäevatööd lastega Eliis-keskkonnas
- Kõneravi saavate laste nimekiri

- Kõneravi lõppedes koostab logopeed teatise, mis annab ülevaate tehtud tööst ja tulemustest
- Õppeaasta töö kokkuvõte
- Kokkuvõte kõneravi lõpetanud ja jätkavatest lastest

ERIPEDAGOOGI ARENDUSTÖÖ

Eesmärgid:

- Laste erivajaduste väljaselgitamine
- Erivajadusega lapse arengu igakülgne toetamine (taju, mälu, tähelepanu treening ja peenmotoorika arendamine. Lisaks mängu- ja sotsiaalsete oskuste kujundamine)
- Lapse arengu suunamine eesmärgiga soodustada psüühiliste protsesside ja isiksuse arengut eakohase normi suunas
- Lapse loovuse, suhtlemis- ja koostööoskuste arendamine läbi erinevate tegevuste
- Lapse enesekindluse ja -hinnangu tõstmine ning emotsionaalse intelligentsuse arendamine
- Lapse kõne arendamine

Lasteaia eripedagoog täidab ja peab alljärgnevat dokumentatsiooni:

- Kajastab igapäevatööd lastega ja peab regulaarset infovahetust lapsevanematega Eliis-keskkonnas
- Aitab vastavalt vajadusele täita eripedagoogilist abi saavate laste individuaalse arengu jälgimise kaarti
- Üks kord aastas kirjutab töö kohta kokkuvõtted

8. KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED, SEALHULGAS KORRALDUS LASTEVANEMATEGA

Lasteaia pedagoogid teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Lapsevanema esmased koostööpartnerid on lasteasutuses tema lapse rühma õpetajad.

Rühma õpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest. Lapsevanemat teavitatakse lapse arengust ja õppimisest iga-aastaselt arenguvestlusel. Lapsevanema soovi korral teavitatakse teda lapse arengust ja

õppimisest sagedamini kui üks kord aastas. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldusega võimaldatakse lapsevanemal tutvuda rühmade Eliis-keskkonna kaudu ning lastevanemate koosolekutel.

Õpetaja loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.

Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises arenguveestluste kaudu, kus lapsevanemale tutvustatakse lapse arengu ja õppimise tulemusi ning selgitatakse välja lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes. Selle põhjal kavandatakse vajadusel koostöös lapsevanemaga õppe- ja kasvatustegevused, arvestades lapse eripära.

Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi läbiviimises. Lapsevanem võib rühma õpetaja ja õppealajuhataja/ direktori nõusolekul, arvestades lasteasutuses kehtestatud päevakava, osaleda oma lapse tegevuste toetamisel lasteasutuses.

Lapsevanemal võimaldatakse anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele alljärgnevalt:

- edastades enda tagasiside vahetult rühma õpetajale;
- edastades enda tagasiside vahetult lasteasutuse õppealajuhatajale/ direktorile;
- lastevanemate rahulolu küsimustikele vastamise kaudu.

9. ÕPPEKAVA MUUTMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Lääne-Nigula Lasteaiad õppekava on lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mida vajadusel uuendatakse ja täiendatakse. Õppekava parandus- ja muudatusettepanekuid on võimalik esitada lasteaia pedagoogidel pedagoogilistel nõupidamistel ja lastevanematel hoolekogu esindaja vahendusel hoolekogu koosolekul. Õppekava täitmist analüüsitakse üks kord aastas koos õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise analüüsimisega lasteaia pedagoogilises nõukogus ja hoolekogu koosolekul. Vajalikud parandused ja muudatused viiakse üldjuhul sisse üks kord aastas 30. septembri seisuga pedagoogilise nõupidamise otsusega. Õppekava uuendamise korra täitmise eest vastutab lasteaia direktor.

Lisa 1

LAPSE KOOLIVALMIDUSE KAART

Lasteaia nimi

Üldandmed lapse kohta

Nimi:

Sünniaeg:

Kodune keel (ed):

Lasteaias käimise aeg:

Laps käib lasteaias alates

..... õppeaastal viibis lasteaiaspäeva, mis on enamuse ajast; umbes poole ajast; alla poole ajast

Laps eelistab töö- ja kirjutusvahendite kasutamisel a) paremat kätt b) vasakut kätt

Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad	Vastab või vastab osaliselt eeldatavatele tulemustele	Kirjeldus/Tähelepanekud
ÜLDOSKUSED		
Mäng ja sotsiaalsed oskused		

Leiab kergesti sõpru ja mängukaaslasi.		
Algatab erinevaid mängu ja tunneb mängust rõõmu. Tunneb rõõmu võidust, tuleb eakohaselt toime kaotusega.		
Oskab teistega arvestada ja teha koostööd (oodata oma järjekorda).		
Järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada.		
Nimetab oma emotsioone ja väljendab neid sobival viisil (rõõm, viha, kurbus).		
Käitub hoolivalt ja abivalmilt, vajadusel küsib ise abi.		
Järgib üldtunnustatud käitumisnorme ja teeb vahet hea ja halva käitumise vahel.		
Tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, kasutades arutlevat dialoogi.		
Tunnetus- ja õpioskused		

Mõistab ja täidab üldisi korraldusi.		
Suudab koondada tähelepanu ühele kindlale tegevusele kuni 30 minutiks.		
Kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni.		
Suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada.		
Saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna.		
Enesekohased oskused		
Tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest, muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele.		
Saab hakkama eneseteenindamisega (wc-s käimine, riietumine).		

Kujunenud on esmased tööharjumused (töövahendite ja töökoha korrashoid, isiklike asjade haldamine.		
Kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt.		
Teab oma ees- ja perekonnanime, sünnikuud ja päeva, kodust aadressi, ema-isa nime.		
Teab kuidas kasutada telefoni ja isiklike andmeid hädaolukorras, sh hädaabinumber 112.		
VALDKONDLIKUD OSKUSED		
Mina ja keskkond		
Tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huvisid jms; oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone.		
Oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid.		

Kirjeldab kodukoha loodust, tuntumaid taimi, seeni ja loomi; selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad.		
Nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone.		
Mõistab erinevaid ajatsükleid: päev; ööpäev, nädal, aastaring.		
Oskab kirjeldada võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jm; teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita.		
Oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist; suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ja säästvalt.		
Keel ja kõne		
Saab aru kuuldu teksti, ülesande või tööjuhise sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida.		

Jutustab pildi ja kuulnud teksti põhjal, jutustamisel püsib teemas.		
Oskab hääldata.		
Tunneb tähti.		
Veerib kokku 1–2-silbilisi sõnu.		
Oskab kirjutada trükitähtedega oma ees- ja perekonnanime		
Eesti keel kui teine keel (täita muu koduse keelega lapse puhul)		
Mõistab lihtsamat argiteemalist eestikeelset kõnet.		
Soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui täiskasvanutega.		
Saab aru lihtsast küsimusest ning vastab sellele õpitud sõnavara piires.		
Oskab nimetada mõningaid Eesti kohanimi, tuntud inimesi.		

Matemaatika		
Rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel.		
Võrdleb hulki kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt.		
Järjestab kuni viit eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus).		
Liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb märke +, -, =.		
Loendab 12 piires, teab arvude 1-12 järjestust, tunneb numbreid ja numbrimärke ja oskab neid kirjutada.		
Kirjeldab enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes.		
Orienteerub paberil.		
Oskab öelda kella täistundides.		
Nimetab nädalapäevi, kuid,		

aastaaegu.		
Mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms).		
Eristab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja teab, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse.		
Eristab kujundeid: ring, kolmnurk, ristkülik, ruut, kera, kuup ja kirjeldab neid kujundeid.		
Kunst		
Keskendub alustatud tegevusele ja loob oma kunstitöö.		
Koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid/vahendid töö kaunistamiseks.		
Kujutab inimest erinevates tegevustes neile iseloomulike tunnuste kaudu		

Tunneb erinevaid käelise tegevuse tehnikaid: kleepimine, maalimine, joonistamine, rebimine, meisterdamine, voolimine, voltimine.		
Tunneb erinevaid värve ja nimetab värvitoone (hele ja tume)		
Kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu		
Muusika		
Tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest.		
Suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale.		
Suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu.		
Suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.		
Liikumine		
Tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu, on		

liikumistegevustes aktiivne.		
Peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutusreeglitest.		
Sooritab põhiliikumisi pingevalt, nii et liigutused on koordineeritud, rütmilised.		
Mängib sportlike elementidega mänge (korvpall, jalgpall jne).		

Lasteaias rakendatud tugiteenused

Lapse tugevad küljed

Lapse arengu toetamisel ja kooliks valmistumisel tähelepanu pöörata järgmisele

--

Arvamus lapse koolivalmiduse kohta

--

Lapse areng on individuaalne, seetõttu võivad tema teadmised ja oskused suve jooksul muutuda. Lapse arengut on kirjeldatud seisuga

Kuupäev:

Tugispetsialistid (eripedagoog, logopeed, psühholoog):

Õpetajad:

Lasteasutuse direktor:

Olen nõus, et minu lapse koolivalmiduskaardil sisalduv informatsioon on kättesaadav minu lapse arendamisega tegelevatele spetsialistidele ja õpetajatele.

Lapsevanem(ad):

Kuupäev:.....

Lisa 2

LAPSE INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA

Kava koostamise ajavahemik:

Lapse nimi:

Sünniaeg:

Kodune keel:

Hetketaseme kirjeldus arenguvaldkondade kaupa

VALDKOND	Kirjeldus
FÜÜSILINE ARENG (üld-ja peenmootorika).	
Eesmärgid	

Tegevused	
------------------	--

ENESE- TEENINDUS	
-----------------------------	--

EMOTSIONAALNE SEISUND JA KÄITUMINE	
Eesmärgid	
Tegevused	

MÄNG JA SOTSIAALSED OSKUSED	
Eesmärgid	
Tegevused	

SUHTLEMINE JA KÕNE	
Eesmärgid	
Tegevused	

TUNNETUSTEGEVUS	
Eesmärgid	
Tegevused	
Teostajad	Nt. Rühmameeskond, lapsevanemad, eripedagoog

Olen tutvunud, teadmiseks võtnud ja nõustun IAK-s seatud eesmärkidega:

Lasteaiaõpetaja	Allkiri	Kuupäev
Eripedagoog	Allkiri	Kuupäev
Õppealajuhataja	Allkiri	Kuupäev

Lapsevanem:

Kuupäev:

Lisa 3

Arengumapp

Iga lapse arengumapi eesmärk on kajastada lapse kasvamist, arenemist ja teadmiste omandamist. Lapsevanemale on arengumapp lapse arengu jälgimise vahendiks ja õpetajale lapse kasvamise ja arenemise näitajaks.

Arengumapp seatakse sisse lapse lasteaeda tulekul ja kooli minnes saab ta selle endaga kaasa.

Arengumapiga seotud tööprotsess toetab lapsepoolset valmisolekut enesehindamiseks, aitab kaasa lapse minapildi kujunemisele, soodustab koostööd lapsevanematega. Arengumapp abistab õpetajaid arenguvestluste läbiviimisel, kus saab kohe tuua näiteid lapse käelisest arengust, kirjaoskuse arengust jpm. Lapsel peab olema võimalus osaleda arengumapi täiendamisel, tehes ettepanekuid piltide osas, mida sinna panna ja alati võimalus soovi korral oma mappi aegajalt sirvida.

Arengumapp koosneb TIITELLEHEST ja PEATÜKKIDEST.

1. TIITELLEHT- lasteaia logo, lapse nimi, sünnipäev, rühma nimi, lasteaia tee alguse aeg, õpetajate nimed + foto lapsest. Edasi sinna tiitellehe taha on koht intervjuude kohta, mida aastate jooksul saab teha (vähemalt korra aastas), Fotosid ja lapse joonistatud pilte iseendast. Sünnipäeva jäädvustusi (vt näidislehed).
2. MINU PERE JA KODU. Seal asub vanemate leht, mille nad koostavad lapse lasteaeda tultes. Samuti võib seal olla vanema poolt kirja pandud lapse nime- ja sünnilugu. Lisaks lapse tehtud pildid või fotod kodust, oma perest, oma lemmikloomadest jms.
3. MINA KASVAN. Sinna saab paigutada lapse kaalumise ja mõõtmise tulemusi. Käe ja jalajälgi erinevas vanuses (vt näidislehed)
4. MINA RÄÄGIN, MÕTLEN, ARUTLEN JA AVALDAN ARVAMUST MAAILMA KOHTA – Sinna saab lisada ülestähendusi lapse lõbusatest ütlemistest, aruteludest. Samuti mõne joonistuse, kus laps on seletanud mingit põnevat nähtust ümbritseva maailma kohta.
5. MINA JOONISTAN – Sinna sobib iga-aastane joonistustest (vt. Näidiseleht -puu, auto, inimene, maja), mis aastate lõikes toob väga kenasti välja lapse käelise ja kunstilise eneseväljenduse arengu. Samuti saab sinna lisada pilte lapse lasteaias tehtud töödest, kas õppetegevuse või vabal ajal tehtust, mis iseloomustavad lapse joonistamise ja peenmotoorika arengut või on lihtsalt väga vahvad ja vääriavad säilitamist.
6. MINA LOEN JA KIRJUTAN. Siia alal saab panna lapse esimesed katsed kirjutada (ka kirjutamise matkimine (lained)), kirjaharjutusi, tähe töölehti, vabal ajal kirjutatud tekste, oma nime kirjutamise katseid jms
7. MINU ARVUMAAILM – sarnaselt eelmisele peatükile saab sinna lisada töölehti, mis iseloomustavad lapse loendmaisuskust, numbrite tundmise ja kirjutamise oskust, võrdlemisuskust jm koolieelse matemaatika õppekavaga seotud materjali (hulgas, suurused, geomeetrilised kujundid).

8. EMMELE JA ISSILE MINU TEGEMISTEST

Sinna alla saab koguda kõik arengujälgimise, lapse vaatluste ja lapse teadmiste-oskuste testide tulemused/analüüsid, arenguvestluste kokkuvõtte.

** Õppekava kooskõlastatud 02.10.2023 toimunud pedagoogilise nõukogu koosolekul (protokoll nr TL 1-3/23/4 punkt 1) ja 29.11.2023 toimunud Lääne-Nigula Lasteaiad üldhoolekogu koosolekul (protokoll nr TL 1-2/23/9 punkt 3).*